

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2026 оны... дугаар
сарын ....-ны өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар хот

Газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл (бүс), суурь үнэлгээг шинэчлэн тогтоох тухай

Газрын төлбөрийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1, 3 дахь хэсэг, 7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.3-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1."Газрын үнэлгээний тойрог"-ийг нэгдүгээр, "Газрын үнэлгээний тойргийн 1 га газрын суурь үнэлгээ"-г хоёрдугаар, "Нийслэлийн Баянгол, Баянзүрх, Чингэлтэй, Сонгинохайрхан, Сүхбаатар, Хан-Уул дүүргийн газрын үнэлгээний зэрэглэл (бүс), 1 га газрын суурь үнэлгээ"-г гуравдугаар, "Аймгийн төвийн сум, нийслэлийн Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэг, Өмнөговь аймгийн Ханбогд, Цогтцэций сум, Өвөрхангай аймгийн Хархорин сум, Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум, Сэлэнгэ аймгийн Мандал, Алтанбулаг сум, Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум, Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын газрын үнэлгээний зэрэглэл (бүс), 1 га газрын суурь үнэлгээ"-г дөрөвдүгээр, "Бусад сумын газрын үнэлгээний зэрэглэл (бүс), 1 га газрын суурь үнэлгээ"-г тавдугаар, "Чөлөөт бүсийн 1 га газрын суурь үнэлгээ"-г зургадугаар, "Хүннү, Хархорум хотын 1 га газрын суурь үнэлгээ"-г долоодугаар, Зам, шугам сүлжээний газрын төлбөр"-ийг наймдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2.Нэг хонин толгойд ногдуулах бэлчээрийн газрын төлбөрийг түүний тогтоосон суурь үнэлгээний 0.03 хувь, үр тариа, төмс хүнсний ногоо, жимс, жимсгэний тариалангийн зориулалттай нэг га газрын төлбөрийг түүний тогтоосон суурь үнэлгээний 0.03 хувь, нэг га хадлангийн газрын төлбөрийг түүний суурь үнэлгээний 0.03 хувь, хот, тосгон, бусад суурины болон чөлөөт бүсийн 1 га газрын төлбөрийг түүний суурь үнэлгээний 1.0 хувь байхаар тус тус тогтоосугай.

3.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшил, ашиглалтад байгаагаас бусад төрийн өмчийн газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх, газар зохион байгуулалтын арга хэмжээнд шаардагдах зардлыг газрын төлбөрийн орлогоос зохих журмын дагуу жил бүрийн төсөвт тусган батлуулах, зарцуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга С.Бямбацогт, Сангийн сайд Б.Жавхлан нарт үүрэг болгосугай.

4.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл (бүс), суурь үнэлгээ, газрын төлбөрийн хэмжээг тогтоох тухай" Засгийн газрын 2018 оны 182 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

5. Энэ тогтоолыг 202.. оны .... дүгээр сарын ....-ний өдрөөс дагаж мөрдсүгэй.

ГАРЫН ҮСЭГ

ГАЗРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТОЙРОГ /БҮС/

Тойргийн дугаар	Тойргийн нэр	Газрын үнэлгээний тойрогт бүхэлдээ буюу зарим хэсэг нь хамаарч буй газар нутаг засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжээр				
		Аймаг, нийслэл	Сум, дүүрэг			
Х-1	Хөвсгөлийн баруун хэсгийн тайгат өндөр уул, хотгорын тойрог	Завхан	Баянтэс			
			Тэс			
			Асгат			
		Хөвсгөл	Алаг-Эрдэнэ			
			Баянзүрх			
			Улаан-Уул			
			Рэнчинлхүмбэ			
			Цагааннуур			
			Ханх			
			Цагаан-Уул			
			Арбулаг			
			Цэцэрлэг			
			Х-2	Хөвсгөлийн зүүн хэсгийн тайгат дундаж уулсын тойрог	Булган	Сэлэнгэ
						Хутаг-Өндөр
Тэшиг						
Бугат						
Хөвсгөл	Ханх					
	Тосонцэнгэл					
	Алаг-Эрдэнэ					
	Тариалан					
	Түнэл					
	Их-Уул					
Сэлэнгэ	Цагаан-Үүр					
	Чандмань-Өндөр					
Х-3	Ханхөхийн нурууны ойт хээрийн тойрог	Завхан	Эрдэнэбулган			
			Түшиг			
			Цагааннуур			
			Асгат			
			Баянхайрхан			
			Нөмрөг			
			Сонгино			
			Түдэвтэй			
			Тэс			
			Цэцэн-Уул			
			Баянтэс			
Идэр						
Алдархаан						
Эрдэнэхайрхан						

			Яруу
			Тэлмэн
		Хөвсгөл	Цэцэрлэг
		Увс	Зүүнхангай
			Тариалан
			Наранбулаг
			Баруунтуруун
			Өндөрхангай
			Цагаанхайрхан
			Малчин
Хяргас			
Х-4	Булнай-Тарвагатайн нурууны ой, тайгын тойрог	Архангай	Жаргалант
			Цэцэрлэг
			Эрдэнэмандал
			Өндөр-Улаан
			Цахир
			Тариат
		Завхан	Тосонцэнгэл
			Нөмрөг
			Тэлмэн
			Идэр
			Их-Уул
		Хөвсгөл	Арбулаг
			Бүрэнтогтох
			Алаг-Эрдэнэ
			Галт
			Цэцэрлэг
			Түнэл
			Жаргалант
			Төмөрбулаг
			Мөрөн
Тосонцэнгэл			
Рашаант			
Цагаан-Уул			
Шинэ-Идэр			
Х-5	Хангайн тэгш өндөрлөгийн тойрог		Архангай
		Булган	
		Эрдэнэбулган	
		Ихтамир	
		Өндөр-Улаан	
		Өлзийт	
		Хангай	
		Хайрхан	
		Хотонт	
		Тариат	
		Төвшрүүлэх	

			Чулуут
			Цэнхэр
			Цахир
			Эрдэнэмандал
		Баянхонгор	Баянбулаг
			Баян-Овоо
			Бууцагаан
			Бөмбөгөр
			Богд
			Галуут
			Гурванбулаг
			Жаргалант
			Жинст
			Заг
			Хүрээмарал
			Өлзийт
			Эрдэнэцогт
			Баянхонгор
		Говь-Алтай	Тайшир
		Завхан	Алдархаан
			Отгон
			Идэр
			Улиастай
			Цагаанхайрхан
			Цагаанчулуут
			Тосонцэнгэл
			Шилүүстэй
		Яруу	
		Өвөрхангай	Арвайхээр
			Бат-Өлзий
			Баруунбаян-Улаан
			Гучин-Ус
			Зүүнбаян-Улаан
			Есөнзүйл
			Нарийнтээл
			Өлзийт
			Уянга
			Тарагт
			Хайрхандулаан
			Хархорин
		Хужирт	
Х -6	Орхон-Туулын савын бэсрэг	Архангай	Цэцэрлэг
			Жаргалант
			Хайрхан
			Эрдэнэмандал
			Өндөр-Улаан

уулсын ойт хээрийн тойрог		Өлзийт
		Батцэнгэл
		Өгий нуур
		Хашаат
		Төвшрүүлэх
		Булган
		Хотонт
		Цэнхэр
	Булган	Сэлэнгэ
		Хутаг-Өндөр
		Хангал
		Баян-Агт
		Бугат
		Орхон
		Сайхан
		Бүрэгхангай
		Могод
		Хишиг-Өндөр
		Дашинчилэн
		Гурванбулаг
		Баяннуур
		Рашаант
	Булган	
	Хөвсгөл	Түнэл
		Тариалан
		Их-Уул
		Тосонцэнгэл
	Орхон	Рашаант
		Жаргалант
	Өвөрхангай	Баян-Өндөр
		Хархорин
		Бүрд
Есөнзүйл		
Баян-Өндөр		
Өлзийт		
Хужирт		
Сэлэнгэ	Цагааннуур	
	Хушаат	
	Баруунбүрэн	
	Сант	
	Орхонтуул	
Төв	Баянхангай	
	Лүн	
	Алтанбулаг	
	Сэргэлэн	
	Өндөрширээт	

			Эрдэнэсант
			Баян
Баян-Өнжүүл			
Бүрэн			
Дэлгэрхаан			
Аргалант			
Баянцогт			
Угтаалцайдам			
Заамар			
Нийслэл	Багахангай		
	Хан-Уул		
	Сонгинохайрхан		
	Налайх		
Х-7	Сэлэнгэ-Орхоны хөндийн хээрийн тойрог	Дархан-Уул	Орхон
			Хонгор
			Дархан
			Шарын гол
		Сэлэнгэ	Түшиг
			Алтанбулаг
			Цагааннуур
			Сүхбаатар
			Зүүнбүрэн
			Шаамар
			Хүдэр
			Ерөө
Хушаат			
Жавхлант			
Баруунбүрэн			
Сант			
Сайхан			
Орхон			
Баянгол			
Төв	Мандал		
	Орхонтуул		
	Сүмбэр		
	Жаргалант		
	Борнуур		
	Цээл		
	Батсүмбэр		
	Заамар		
	Угтаалцайдам		
	Баянчандмань		
Баянцогт			
Баянхангай			
Лүн			
Аргалант			

		Нийслэл	Сонгинохайрхан
Х-8	Хэнтийн төв хэсгийн тайгын тойрог	Хэнтий	Батширээт
			Өмнөдэлгэр
			Биндэр
		Сэлэнгэ	Хүдэр
			Ерөө
			Мандал
		Төв	Мөнгөнморьт
			Эрдэнэ
			Батсүмбэр
		Нийслэл	Баяндэлгэр
			Багануур
			Налайх
Х-9	Хэнтийн зах хаяа уулсын ойт хээрийн тойрог	Дархан-Уул	Хонгор
			Шарын гол
		Дорнод	Баян-Уул
		Хэнтий	Дадал
			Батширээт
			Өмнөдэлгэр
			Биндэр
			Баян-Адарга
			Цэнхэрмандал
			Жаргалтхаан
		Дэлгэрхаан	
		Сэлэнгэ	Хүдэр
			Ерөө
			Баянгол
			Мандал
		Төв	Мөнгөнморьт
			Эрдэнэ
			Батсүмбэр
			Баяндэлгэр
			Сэргэлэн
			Зуунмод
			Архуст
			Баян
			Баянжаргалан
			Алтанбулаг
		Нийслэл	Баянгол
			Баянзүрх
Сүхбаатар			
Сонгинохайрхан			
Чингэлтэй			
Хан-Уул			
Багахангай			
Багануур			

			Налайх
Х-10	Улз голын савын ойт хээр, хээрийн тойрог	Дорнод	Дашбалбар
			Чулуунхороот
			Баяндун
			Гурванзагал
			Баян-Уул
			Сэргэлэн
			Цагаан-Овоо
		Хэнтий	Дадал
			Өмнөдэлгэр
			Биндэр
			Норовлин
			Баян-Адарга
			Батноров
			Баян-Овоо
			Хэрлэн
			Жаргалтхаан
			Мөрөн
			Дэлгэрхаан
			Баянмөнх
Х-11	Хархираа- Түргэний өндөр уулс, хотгорын тойрог	Баян-Өлгий	Ногооннуур
			Алтанцөгц
			Баяннуур
		Ховд	Мянгад
			Эрдэнэбүрэн
			Ховд
		Увс	Сагил
			Бөхмөрөн
			Түргэн
			Тариалан
			Ховд
			Өмнөговь
			Өлгий
Улаангом			
Х-12	Алтай Таван Богдын өндөр уулын тойрог	Баян-Өлгий	Ногооннуур
			Улаанхус
			Бугат
			Цэнгэл
			Алтанцөгц
			Баяннуур
			Сагсай
			Өлгий
			Буянт
			Толбо
			Алтай
			Дэлүүн

			Эрдэнэбүрэн
			Ховд
			Буянт
		Ховд	Жаргалант
			Дуут
			Манхан
			Мянгад
		Увс	Өмнөговь
Х-13	Мөнххайрханы өндөр уулын тойрог	Баян-Өлгий	Дэлүүн
			Булган
		Говь-Алтай	Дарви
			Тонхил
			Төгрөг
			Бугат
		Ховд	Дуут
			Манхан
			Дарви
			Зэрэг
			Мөнххайрхан
			Мөст
			Булган
Үенч			
Цэцэг			
Алтай			
Х-14	Хар азарга- Гичгэний нурууны өндөр уулын тойрог	Баянхонгор	Баянцагаан
			Баян-Өндөр
		Говь-Алтай	Халиун
			Төгрөг
			Бугат
			Бигэр
			Цээл
			Чандмань
			Цогт
			Эрдэнэ
Х-15	Дэгээ-Нөмрөг голын савын дундаж уулсын тойрог	Дорнод	Халхгол
Г-1	Увс нуурын хотгорын тойрог	Увс	Давст
			Сагил
			Тэс
			Түргэн
			Зүүнговь
			Тариалан
			Малчин
			Наранбулаг
Баруунтуруун			

			Хяргас
			Улаангом
		Завхан	Баянтэс
			Тэс
Г-2	Хяргас нуурын хотгорын тойрог	Баянхонгор	Баянбулаг
			Хүрээмарал
		Говь-Алтай	Хөхморьт
			Баян-Уул
			Жаргалан
			Тайшир
			Дэлгэр
			Есөнбулаг
		Ховд	Мянгад
			Дөргөн
			Ховд
			Буянт
			Жаргалант
			Чандмань
			Манхан
			Дарви
		Увс	Тариалан
			Малчин
			Наранбулаг
			Хяргас
			Өмнөговь
			Зүүнхангай
			Цагаанхайрхан
			Өлгий
			Өндөрхангай
			Завхан
		Завхан	Сонгино
			Ургамал
			Сантмаргац
			Цэцэн-Уул
			Дөрвөлжин
			Яруу
Завханмандал			
Эрдэнэхайрхан			
Алдархаан			
Отгон			
Цагаанхайрхан			
Цагаанчулуут			
Шилүүстэй			
Г-3	Алтайн нурууны салбар уулс, хотгорын тойрог	Говь-Алтай	Хөхморьт
			Баян-Уул
			Жаргалан

			Дарви
			Тайшир
			Шарга
			Тонхил
			Дэлгэр
			Халиун
			Төгрөг
			Бигэр
			Чандмань
			Есөнбулаг
			Ховд
		Манхан	
		Дарви	
Зэрэг			
Г-4	Нууруудын хөндийн тойрог	Баянхонгор	Баянбулаг
			Хүрээмарал
			Бууцагаан
			Бөмбөгөр
			Баян-Овоо
			Баацагаан
			Баянцагаан
			Жинст
			Өлзийт
			Богд
		Говь-Алтай	Дэлгэр
			Чандмань
		Өвөрхангай	Гучин-Ус
Баруунбаян-Улаан			
Богд			
Г-5	Их, Бага Богдын уулсын тойрог	Баянхонгор	Баацагаан
			Баянцагаан
			Жинст
			Өлзийт
			Баян-Өндөр
			Баянговь
			Шинэжинст
			Баянлиг
			Богд
		Говь-Алтай	Бигэр
			Чандмань
		Өмнөговь	Булган
			Гурвантэс
Сэврэй			
Өвөрхангай	Баруунбаян-Улаан		
	Богд		
Г-6	Гурвансайхан	Өмнөговь	Булган

	уулсын тойрог		Манлай
			Ханхонгор
			Цогтцэций
			Сэврэй
			Баяндалай
			Баян-Овоо
			Хүрмэн
			Номгон
			Даланзадгад
Г-7	Баруун хуурайн хотгорын тойрог	Говь-Алтай	Тонхил
			Бугат
		Ховд	Булган
			Үенч
		Алтай	
Г-8	Алтайн өвөр говийн тойрог	Баянхонгор	Баян-Өндөр
			Баянговь
			Шинэжинст
			Баянлиг
		Говь-Алтай	Төгрөг
			Бугат
			Цээл
			Цогт
			Алтай
			Эрдэнэ
		Өмнөговь	Гурвантэс
			Сэврэй
			Баяндалай
			Хүрмэн
			Ноён
			Ханхонгор
Г-9	Дорнод говийн хойд хэсгийн тойрог	Дорноговь	Иххэт
			Даланжаргалан
			Дэлгэрэх
			Айраг
			Алтанширээ
			Өргөн
			Сайхандулаан
			Сайншанд
			Мандах
		Дундговь	Цагаандэлгэр
			Эрдэнэдалай
			Говь-Угтаал
			Баянжаргалан
			Сайнцагаан
			Сайхан-Овоо
			Луус

			Гурвансайхан
			Өндөршил
			Хулд
			Дэлгэрхангай
			Өлзийт
			Дэлгэрцогт
		Говьсүмбэр	Сүмбэр
			Шивээговь
		Хэнтий	Галшар
			Дархан
			Бор-Өндөр
		Өмнөговь	Мандал-Овоо
			Булган
			Цогт-Овоо
			Манлай
			Ханхонгор
			Цогтцэций
			Даланзадгад
			Сэврэй
		Өвөрхангай	Хайрхандулаан
			Баянгол
Гучин-Ус			
Төгрөг			
Богд			
Сүхбаатар	Түвшинширээ		
	Баяндэлгэр		
	Онгон		
	Наран		
Г-10	Дорнод говийн өмнөд хэсгийн тойрог	Дорноговь	Өргөн
			Сайхандулаан
			Сайншанд
			Эрдэнэ
			Мандах
			Улаанбадрах
			Замын-Үүд
			Хөвсгөл
			Хатанбулаг
			Өмнөговь
	Цогтцэций		
	Баяндалай		
	Ханбогд		
	Т-1	Дундад халхын	Дундговь
Хүрмэн			
Ноён			
Номгон			
			Цагаандэлгэр

	тэгш өндөрлөгийн тойрог		Адаацаг		
			Дэрэн		
			Дэлгэрцогт		
			Эрдэнэдалай		
			Говь-Угтаал		
			Сайнцагаан		
			Сайхан-Овоо		
			Луус		
			Гурвансайхан		
			Дэлгэрхангай		
			Өвөрхангай	Есөнзүйл	
		Баян-Өндөр			
		Өлзийт			
		Зүүнбаян-Улаан			
		Тарагт			
		Арвайхээр			
		Сант			
		Баянгол			
		Гучин-Ус			
		Төгрөг			
		Хайрхандулаан			
		Төв	Алтанбулаг		
			Сэргэлэн		
			Эрдэнэсант		
			Баян		
			Багахангай		
			Баян-Өнжүүл		
			Бүрэн		
			Баянцагаан		
			Дэлгэрхаан		
		Нийслэл	Багахангай		
		Т-2	Хэрлэн голын хойд Хөх нуур орчмын тойрог	Дорнод	Дашбалбар
					Чулуунхороот
Баяндун					
Гурванзагал					
Чойбалсан					
Баян-Уул					
Сэргэлэн					
Цагаан-Овоо					
Баянтүмэн					
Хөлөнбуйр					
Хэрлэн					
Булган					
Хэнтий	Норовлин				
	Баян Овоо				
Сүхбаатар	Түмэнцогт				

Т-3	Хэрлэн голын өмнөд Баруун уртын нам уулсын тойрог	Дорнод	Баянтүмэн
			Хөлөнбуйр
			Хэрлэн
			Матад
			Булган
		Дорноговь	Иххэт
			Даланжаргалан
			Дэлгэрэх
			Алтанширээ
		Дундговь	Цагаандэлгэр
		Говьсүмбэр	Сүмбэр
			Баянтал
			Шивээговь
		Хэнтий	Батноров
			Баян-Овоо
			Баян-Өндөр
			Хэрлэн
			Баянхутаг
			Мөрөн
			Дэлгэрхаан
			Баянмөнх
Галшар			
Дархан			
Сүхбаатар	Түмэнцогт		
	Мөнххаан		
	Сүхбаатар		
	Эрдэнэцагаан		
	Уулбаян		
	Баруун-Урт		
	Түвшинширээ		
	Асгат		
	Халзан		
	Баяндэлгэр		
	Онгон		
Дарьганга			
Төв	Баян		
	Баянжаргалан		
Т-4	Мэнэнгийн тэгш талын тойрог	Дорнод	Баянтүмэн
			Халхгол
			Матад
Сүхбаатар	Эрдэнэцагаан		
	Асгат		
Т-5	Дарьгангын тэгш өндөрлөгийн тойрог	Сүхбаатар	Эрдэнэцагаан
			Асгат
			Онгон
			Дарьганга

			Наран
Т-6	Эрдэнэцагааны нам уулсын тойрог	Дорнод	Халхгол
			Матад
		Сүхбаатар	Эрдэнэцагаан
			Дарьганга

ГАЗРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТОЙРГИЙН 1 ГА ГАЗРЫН СУУРЬ ҮНЭЛГЭЭ

Тойргийн дугаар	Тойргийн нэр	Ашиглалтын зориулалт		
		Бэлчээр (мян.төг)	Тариалан (мян.төг)	Хадлан (мян.төг)
X-1	Хөвсгөлийн баруун хэсгийн тайгат өндөр уул, хотгорын тойрог	687.6	3,565.0	2,246.8
X-2	Хөвсгөлийн зүүн хэсгийн тайгат дундаж уулсын тойрог	758.3	4,042.5	2,547.7
X-3	Ханхөхийн нурууны ойт хээрийн тойрог	485.4	2,556.4	1,610.2
X-4	Булнай-Тарвагатайн нурууны ой, тайгын тойрог	546.0	2,910.6	1,837.0
X-5	Хангайн тэгш өндөрлөгийн тойрог	939.5	2,140.6	1,353.2
X-6	Орхон-Туулын савын бэсрэг уулсын ойт хээрийн тойрог	1,000.0	5,467.0	3,447.3
X-7	Сэлэнгэ-Орхоны хөндийн хээрийн тойрог	1,100.0	4,400.0	3,749.7
X-8	Хэнтийн төв хэсгийн тайгын тойрог	626.9	3,326.4	2,101.6
X-9	Хэнтийн зах хаяа уулсын ойт хээрийн тойрог	970.7	5,174.4	3,265.9
X-10	Улз голын савын ойт хээр, хээрийн тойрог	899.9	4,812.5	3,039.0
X-11	Хархираа-Түргэний өндөр уулс, хотгорын тойрог	343.8	1,848.0	1,164.2
X-12	Алтай Таван Богдын өндөр уулын тойрог	202.2	1,070.3	672.8
X-13	Мөнххайрханы өндөр уулын тойрог	404.5	2,140.6	1,345.6
X-14	Хар азарга-Гичгэний нурууны өндөр уулын тойрог	283.0	1,486.0	937.4
X-15	Дэгээ-Нөмрөг голын савын дундаж уулсын тойрог	829.0	4,396.7	4,934.5
Г-1	Увс нуурын хотгорын тойрог	408.8	2,484.7	1,300.4
Г-2	Хяргас нуурын хотгорын тойрог	369.9	2,356.2	1,235.2
Г-3	Алтайн нурууны салбар уулс, хотгорын тойрог	301.7	1,842.0	963.9
Г-4	Нууруудын хөндийн тойрог	272.5	1,642.2	856.8
Г-5	Их, Бага Богдын уулсын тойрог	253.0	1,542.2	806.8
Г-6	Гурвансайхан уулсын тойрог	214.0	1,285.2	671.2
Г-7	Баруун хуурайн хотгорын тойрог	194.7	1,170.9	614.0
Г-8	Алтайн өвөр говийн тойрог	175.2	1,042.4	542.6
Г-9	Дорнод говийн хойд хэсгийн тойрог	214.0	1,285.2	671.2
Г-10	Дорнод говийн өмнөд хэсгийн тойрог	175.2	1,042.4	542.6
Т-1	Дундад халхын тэгш өндөрлөгийн тойрог	476.3	3,557.4	2,205.0
Т-2	Хэрлэн голын хойд Хөх нуур орчмын тойрог	644.9	4,351.2	5,069.4
Т-3	Хэрлэн голын өмнөд Баруун уртын нам уулсын тойрог	694.6	5,203.8	5,319.3
Т-4	Мэнэнгийн тэгш талын тойрог	754.0	5,652.0	5,598.6
Т-5	Дарьгангын тэгш өндөрлөгийн тойрог	585.4	4,351.2	2,690.0
Т-6	Эрдэнэцагааны нам уулсын тойрог	525.8	3,954.3	2,440.2

Тайлбар:

Таримал ой болон мод тарих, ойжуулалтыг тариалангийн зориулалтад хамааруулан тооцно.

Төсөл

Засгийн газрын 2026 оны ... дугаар
тогтоолын 3 дугаар хавсралт

**НИЙСЛЭЛИЙН БАЯНГОЛ, БАЯНЗҮРХ, ЧИНГЭЛТЭЙ, СОНГИНОХАЙРХАН, СҮХБААТАР, ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ГАЗРЫН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЗЭРЭГЛЭЛ /БҮС/, 1 ГА ГАЗРЫН СУУРЬ ҮНЭЛГЭЭ**

Суурь үнэлгээний бүс /зэрэглэл/-ийн дугаар	Хот, тосгон бусад суурины газрын үнэлгээний зэрэглэл /бүс/, зориулалт, 1 га газрын суурь үнэлгээ (сая.төг).															
	Гэр бүлийн хэрэгцээ	Төсөвт байгууллага /зөвхөн албан хэрэгцээнд/	Нийтийн зориулалттай орон сууц	Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ	Нефтийн бүтээгдэхүүний агуулах, шатахуун түгээх станц	Химийн хорт бодис, арьс шир, ноос, ноолуурын үйлдвэр, цэвэрлэх байгууламж болон аюултай хог хаягдлын үйлдвэр	Бүх төрлийн гараж /газар дээрх, газар доорх/	Нийтийн эдэлбэрийн газар	Инженерийн шугам сүлжээ, түүний дэд бүтцийн барилга байгууламжийн газар	Төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын барилга байгууламж	Төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын хамгаалалтын бүс	Гадаад улсын дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгосон газар	Шашин, сүм, хийд	Бүх төрлийн үйлдвэрлэл /хөдөө аж ахуйгаас бусад/	Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл	Уул уурхайн үйл ажиллагаа
1	1,106.0	376.0	1112.0	1,487.0	1,636.0	1,636.0	1,115.0	442.0	1112.0	1112.0	425.0	883.0	1,415.0	1,636.0	415.0	-
2	962.0	256.0	758.0	1,413.0	1,562.0	1,562.0	892.0	301.0	758.0	758.0	390.0	702.0	1,338.0	1,562.0	388.0	1,636.0
3	836.0	205.0	606.0	1,400.0	1,487.0	1,487.0	769.0	241.0	606.0	606.0	332.0	682.0	1,264.0	1,487.0	350.0	1,562.0
4	727.0	154.0	555.0	1,340.0	1,413.0	1,413.0	669.0	180.0	555.0	555.0	274.0	561.0	1,041.0	1,413.0	302.0	1,487.0
5	632.0	144.0	505.0	1,264.0	1,385.0	1,380.0	595.0	170.0	505.0	505.0	204.0	461.0	915.0	1,413.0	283.0	1,413.0
6	550.0	136.0	454.0	1,190.0	1,338.0	1,339.0	520.0	160.0	450.0	450.0	154.0	321.0	868.0	1,338.0	241.0	1,413.0
7	478.0	119.0	404.0	1,151.0	1,264.0	1,264.0	446.0	140.0	404.0	404.0	135.0	281.0	722.0	1,264.0	210.0	1,338.0
8	416.0	102.6	353.0	1,100.0	1,190.0	1,190.0	446.0	120.0	350.0	350.0	115.0	241.0	676.0	1,190.0	190.0	1,264.0
9	361.0	95.0	303.0	1,041.0	1,151.0	1,151.0	400.0	110.0	300.0	300.0	101.0	200.0	584.0	1,041.0	150.0	1,190.0
10	314.0	85.0	250.4	1,000.0	1,100.0	1,100.0	372.0	100.0	300.0	300.0	101.0	181.0	476.0	1,190.0	110.0	1,041.0
11	273.0	75.0	220.0	945.0	1,045.0	1,100.0	297.0	90.0	253.0	253.0	96.0	160.0	330.0	1,115.0	92.0	1,190.0

12	238.0	68.0	202.0	892.0	1,000.0	1,041.0	250.0	80.0	202.0	202.0	87.0	140.0	284.0	956.0	84.0	1,115.0
13	206.0	58.0	150.0	800.0	951.0	1,041.0	148.2	70.0	150.0	150.0	77.0	120.0	204.0	836.0	74.0	1,041.0
14	179.0	44.0	101.0	669.0	892.0	951.0	148.0	60.0	121.0	121.0	65.0	100.0	152.0	705.0	65.0	1,041.0
15	156.0	34.0	90.1	520.0	802.0	892.0	119.0	50.0	101.0	101.0	48.0	90.0	102.0	615.0	57.0	892.0
16	136.0	27.0	80.0	223.0	746.0	746.0	100.0	42.0	80.0	80.0	40.0	80.0	83.0	500.0	40.0	892.0
17	118.0	20.0	75.0	175.0	680.0	680.0	86.0	32.0	75.0	75.0	35.0	70.0	73.0	415.0	35.0	750.0
18	103.0	15.0	70.0	125.0	500.0	580.0	75.0	25.0	72.0	72.0	30.0	65.0	65.0	300.0	30.0	650.0
19	89.0	12.0	65.0	100.0	350.0	450.0	65.0	20.0	68.0	68.0	25.0	60.0	60.0	210.0	25.0	650.0

ТАЙЛБАР: Газрын тухай хуулийн 12.3-т заасан эдэлбэр газрын хил заасгийн гадна байршилтай дээрх зориулалтын газрын суурь үнэлгээг тухайн хот, тосгон бусад суурины газрын хамаарах зориулалтын хамгийн бага суурь үнэлгээгээр тооцно. Харин хадлан, тариалангийн зориулалттай газрын үнэлгээг хөдөө аж ахуйн тойрогт хамааруулан тооцно.

- **“Гэр бүлийн хамтын хэрэгцээ”** гэдэгт Газрын тухай хуулийн 29.1-т заасан газар;
- **“Төсөвт байгууллагын албан хэрэгцээ”** гэдэгт улс, орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг төрийн байгууллага, бүх шатны сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллага, номын сан, биеийн тамир спорт, соёл, урлагийн байгууллага, тэдгээрийн барилга байгууламж, оффисын газар;
- **“Нийтийн зориулалттай орон сууц”** гэдэгт нэгдсэн төлөвлөлтийн дагуу баригдаж буй нийтийн зориулалттай орон сууцны газар;
- **“Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ”** гэдэгт бүх шатны сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, номын сан, биеийн тамир спорт, соёл урлагийн байгууллага, тэдгээрийн барилга байгууламж, оффис, үйлдвэрлэл-үйлчилгээ зэрэг холимог зориулалтаар ашиглагдаж буй газар, худалдааны төв, дэлгүүр, зочид буудал, нам, төрийн бус байгууллага, амралт сувиллын газар, аялал, жуулчлалын үйлчилгээний зориулалттай газар, гаалийн хяналтын талбай, терминал, (ачиж буулгах), үйлдвэр технологийн парк болон бусад;
- **“Нефтийн бүтээгдэхүүний агуулах, шатахуун түгээх станц”** гэдэгт хийн түлш, шатахуун түгээх станц, нефтийн бүтээгдэхүүний агуулахын газар;
- **“Химийн хорт бодис, арьс, шир, ноос, ноолуурын үйлдвэр, цэвэрлэх байгууламж болон аюултай хог хаягдлын үйлдвэр”** үйлдвэрлэлийн олборлолт, боловсруулалтад химийн хорт бодис, аюултай хог хаягдал үүсгэдэг, ялгаруулдаг арьс, шир, ноос, ноолуурын үйлдвэр, цэвэрлэх байгууламж болон тэдгээртэй адилтгахуйц үйлдвэрлэлийн зориулалттай газар;

- **“Бүх төрлийн авто гараж (газар дээрх, доорх)”** гэдэгт авто гараж, авто зогсоолын газар;
- **“Нийтийн эдэлбэрийн газар”** гэдэгт амралт-зугаалга, биеийн тамир, цэцэрлэгт хүрээлэн, гудамж, талбай, зам, оршуулгын зориулалттай газар;
- **“Инженерийн шугам сүлжээ, түүний дэд бүтцийн барилга байгууламжийн газар”** гэдэгт холбооны шугам, холбооны мэдээлэл хүлээн авах станцын эзлэх талбай, эрчим хүчний шугам, станцын эзлэх талбай, ус, дулаан дамжуулах хоолойн эзлэх талбай, ус шахах, өргөх байгууламж, үерээс хамгаалах далан, сувгийн доорх газар;
- **“Төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын барилга байгууламж”** гэдэгт төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын барилга байгууламжийн газар;
- **“Төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын хамгаалалтын бүс”** гэдэгт төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын хамгаалалтын бүс тогтоосон газар;
- **“Гадаад улсын дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгосон газар”** гэдэгт Газрын тухай хуулийн 16.1.4-т заасан газар;
- **“Шашин, сүм, хийд”** гэдэгт шашин, сүм хийдийн зориулалттай газар;
- **“Бүх төрлийн үйлдвэрлэл (хөдөө аж ахуйгаас бусад)”** гэдэгт хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл болон хүнд үйлдвэрлэлээс бусад үйлдвэрлэл, үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж;
- **“Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл”** гэдэгт эрчимжсэн мал аж ахуйн болон хөдөө аж ахуйн зориулалттай барилга байгууламж, хүлэмжийн аж ахуй, газар дээрх, доорх зоорь, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн цогцолбор газар, бэлчээр дэх уст цэг, үтрэм, хүлэмж, дарлага, мал эмнэлгийн үйлчилгээний цэг, ХАА-н машин, механизмын хашаа, тэжээл, бордооны агуулах, усалгааны зориулалттай байгууламж;
- **“Уул уурхайн үйл ажиллагаа”** гэдэгт Бүх төрлийн ашигт малтмалын зориулалтаар олборлолт хийж буй газар, уурхайн үйлдвэрлэлийн зориулалттай барилга, байгууламжийн газар, уул уурхайн тэсэрч дэлбэрэх бодисын агуулах; бусад.

Төсөл
Засгийн газрын 2026 оны ... дугаар
тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

**АЙМГИЙН ТӨВИЙН СУМ, НИЙСЛЭЛИЙН НАЛАЙХ, БАГАНУУР, БАГАХАНГАЙ ДҮҮРЭГ, ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХАНБОГД,
ЦОГТЦЭЦИЙ, ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ХАРХОРИН, ХЭНТИЙ АЙМГИЙН БОР-ӨНДӨР, СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН МАНДАЛ,
АЛТАНБУЛАГ, ЗАВХАН АЙМГИЙН ТОСОНЦЭНГЭЛ, ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ЗАМЫН-ҮҮД СУМЫН ГАЗРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ЗЭРЭГЛЭЛ /БҮС/, 1 ГА ГАЗРЫН СУУРЬ ҮНЭЛГЭЭ**

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн нэр		Зэрэглэл (бүс)-ийн дугаар	Хот, тосгон бусад суурины эдэлбэр газрын үнэлгээний зэрэглэл /бүс/, зориулалт, 1 га газрын суурь үнэлгээ (сая.төг).				
Аймаг, Нийслэл	Сум, Дүүрэг		Гэр бүлийн хэрэгцээ	Төсөвт байгууллага /зөвхөн албан хэрэгцээнд/	ХАА үйлдвэрлэл	ХАА-аас бусад үйлдвэрлэл	Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад
Нийслэл	Багануур	1	100.0	80	180.0	310.0	312.0
		2	85.0	68	120.0	225.0	254.0
		3	60.0	48	80.0	185.0	202.0
		4	45.0	36	40.0	120.0	138.0
		5	35.0	28	20.0	75.0	95.0
Нийслэл	Багахангай	1	28.0	22.4	40.0	45.0	50.0
		2	24.0	19.2	30.0	35.0	40.0
		3	20.0	16	22.0	25.0	30.0
Нийслэл	Налайх	1	150.0	120	180.0	500.0	510.0
		2	135.0	108	140.0	450.0	456.0
		3	115.0	92	120.0	350.0	380.0
		4	100.0	80	100.0	280.0	302.0
		5	90.0	72	95.0	220.0	254.0
		6	85.0	68	90.0	180.0	192.0
		7	80.0	64	85.0	124.0	133.0
		8	75.0	60	80.0	106.0	158.0
Архангай	Эрдэнэбулган	1	61.0	48.8	55.0	97.0	122.0
		2	47.0	37.6	45.0	75.0	94.0
		3	36.0	28.8	40.0	57.0	72.0
		4	28.0	22.4	36.0	44.0	56.0
		5	21.0	16.8	27.0	33.0	42.0
		6	16.0	12.8	20.0	25.0	32.0
		7	12.0	9.6	15.0	19.0	24.0
Баянхонгор	Баянхонгор	1	101.0	80.8	151.0	211.0	250.0
		2	78.0	62.4	101.0	180.0	210.0
		3	60.0	48	78.0	110.0	150.0

		4	46.0	36.8	59.0	83.0	100.0
		5	35.0	28	45.0	60.0	70.0
		6	27.0	21.6	35.0	43.0	54.0
		7	21.0	16.8	27.0	35.0	42.0
Баян-Өлгий	Өлгий	1	100.0	80	148.0	182.0	228.0
		2	80.0	64	113.0	139.0	175.0
		3	60.0	48	87.0	107.0	130.0
		4	40.0	32	67.0	80.0	100.0
		5	20.0	16	50.0	62.0	78.0
		6	15.0	12	39.0	48.0	60.0
		7	10.0	8	29.0	36.0	46.0
Булган	Булган	1	80.0	64	95.0	140.0	180.0
		2	70.0	56	80.0	110.0	144.0
		3	55.0	44	70.0	88.0	100.0
		4	42.0	33.6	55.0	67.0	80.0
		5	35.0	28	42.0	52.0	60.0
		6	25.0	20	32.0	40.0	50.0
		7	20.0	16	26.0	32.0	40.0
		8	15.0	12	20.0	24.0	30.0
Дархан-Уул	Дархан	1	252.0	201.6	253.0	350.0	544.0
		2	190.0	152	213.0	336.0	500.0
		3	151.0	120.8	185.0	301.0	470.0
		4	114.0	91.2	160.0	280.0	430.0
		5	95.0	76	145.0	260.0	400.0
		6	73.0	58.4	120.0	220.0	380.0
		7	56.0	44.8	105.0	190.0	350.0
		8	43.0	34.4	95.0	180.0	315.0
		9	33.0	26.4	85.0	165.0	290.0
		10	25.0	20	75.0	120.0	250.0
Дорнод	Хэрлэн	1	100.0	81.6	132.0	200.0	254.0
		2	75.0	62.4	111.0	180.0	216.0
		3	55.0	48	98.0	160.0	180.0
		4	45.0	44	80.0	140.0	150.0
		5	35.0	36	75.0	110.0	120.0
		6	25.0	32	65.0	80.0	90.0
		7	15.0	28	55.0	60.0	80.0
Дорноговь	Сайншанд	1	112.0	89.6	162.0	225.0	240.0
		2	100.0	80	110.0	200.0	220.0
		3	90.0	72	100.0	185.0	195.0
		4	80.0	64	95.0	175.0	180.0

		5	71.0	56.8	90.0	160.0	165.0
		6	55.0	44	85.0	140.0	140.0
		7	45.0	36	80.0	110.0	120.0
		8	40.0	32	70.0	90.0	100.0
		9	35.0	28	60.0	80.0	90.0
		10	30.0	24	50.0	70.0	80.0
Дорноговь	Замын-Үүд	1	75.0	60	150.0	193.0	202.0
		2	60.0	48	120.0	148.0	186.0
		3	40.0	36	92.0	113.0	142.0
		4	30.0	24	71.0	88.0	110.0
		5	20.0	16	54.0	67.0	84.0
		6	10.0	12	41.0	51.0	64.0
Дундговь	Сайнцагаан	1	80.0	80	110.0	159.0	185.0
		2	60.0	64	100.0	130.0	152.0
		3	45.0	48	85.0	105.0	132.0
		4	35.0	40.8	66.0	81.0	102.0
		5	25.0	31.2	50.0	62.0	78.0
		6	20.0	24	39.0	48.0	60.0
		7	15.0	18.4	29.0	36.0	46.0
		8	10.0	13.6	22.0	27.0	34.0
Орхон	Баян-Өндөр	1	240.0	192	259.0	410.0	450.0
		2	189.0	151.2	235.0	382.0	410.0
		3	145.0	116	188.0	345.0	380.0
		4	112.0	89.6	145.0	300.0	345.0
		5	96.0	76.8	121.0	275.0	305.0
		6	86.0	68.8	95.0	230.0	275.0
		7	71.0	56.8	86.0	200.0	233.0
		8	59.0	47.2	70.0	173.0	200.0
		9	48.0	38.4	59.0	135.0	160.0
		10	35.0	28	49.0	101.0	120.0
Говь-Алтай	Есөнбулаг	1	85.0	68	150.0	185.0	230.0
		2	70.0	56	115.0	142.0	198.0
		3	60.0	48	89.0	110.0	158.0
		4	51.0	40.8	68.0	84.0	136.0
		5	40.0	32	52.0	64.0	110.0
		6	31.0	24.8	40.0	49.0	82.0
		7	24.0	19.2	31.0	38.0	58.0
Говьсүмбэр	Сүмбэр	1	85.0	68	78.0	130.0	180.0
		2	65.0	60	60.0	110.0	145.0
		3	55.0	52	55.0	90.0	110.0

		4	40.0	40	45.0	80.0	90.0
		5	30.0	28	35.0	70.0	80.0
		6	20.0	20	30.0	60.0	70.0
Хэнтий	Өндөрхаан	1	100.0	88	156.0	230.0	280.0
		2	80.0	72	125.0	200.0	244.0
		3	60.0	56	105.0	185.0	212.0
		4	45.0	44	85.0	140.0	175.0
		5	30.0	33.6	64.0	115.0	135.0
		6	20.0	25.6	51.0	85.0	110.0
		7	15.0	20	42.0	60.0	80.0
		8	10.0	16	36.0	42.0	60.0
Хэнтий	Бор-Өндөр	1	45.0	36	75.0	100.0	140.0
		2	30.0	24	52.0	82.0	110.0
		3	20.0	16	30.0	55.0	80.0
		4	15.0	12	20.0	30.0	50.0
Ховд	Жаргалант	1	90.0	72	122.0	180.0	198.0
		2	72.0	57.6	100.0	155.0	165.0
		3	56.0	44.8	92.0	135.0	145.0
		4	43.0	34.4	85.0	110.0	135.0
		5	33.0	26.4	75.0	100.0	110.0
		6	25.0	20	62.0	80.0	90.0
		7	20.0	16	56.0	65.0	70.0
		8	15.0	12	45.0	50.0	60.0
Хөвсгөл	Мөрөн	1	100.0	88	150.0	220.0	280.0
		2	80.0	80	120.0	200.0	253.0
		3	60.0	68	100.0	185.0	214.0
		4	45.0	60	80.0	150.0	188.0
		5	35.0	48	70.0	115.0	144.0
		6	25.0	44	65.0	88.0	110.0
		7	20.0	33.6	60.0	67.0	84.0
		8	15.0	26.4	50.0	52.0	66.0
Сэлэнгэ	Сүхбаатар	1	110.0	88	120.0	150.0	172.0
		2	100.0	80	110.0	125.0	152.0
		3	90.0	72	100.0	110.0	125.0
		4	80.0	64	90.0	95.0	105.0
		5	70.0	56	85.0	90.0	95.0
		6	60.0	48	70.0	84.0	90.0
		7	51.0	40.8	65.0	70.0	85.0
		8	41.0	32.8	60.0	65.0	80.0
		9	34.0	27.2	50.0	60.0	65.0

Сэлэнгэ	Мандал	1	67.5	54	75.0	180.0	220.0
		2	52.5	42	67.5	156.0	200.0
		3	45.0	36	60.0	142.0	180.0
		4	40.5	32.4	55.0	130.0	160.0
		5	35.0	28	50.5	115.0	140.0
		6	30.0	24	40.5	90.0	120.0
		7	25.5	20.4	35.0	80.0	100.0
		8	20.5	16.4	30.0	65.0	85.0
Сэлэнгэ	Алтанбулаг	1	25.0	32	75.0	100.0	145.0
		2	20.0	28	58.0	82.0	115.0
		3	15.0	20	44.0	64.0	88.0
		4	10.0	15.5	33.0	50.0	62.0
		5	5.0	10	26.0	35.0	45.0
Сүхбаатар	Баруун-Урт	1	85.0	68	110.0	170.0	180.0
		2	65.0	52	90.0	150.0	155.0
		3	45.0	40	75.0	130.0	135.0
		4	30.0	30.4	59.0	110.0	110.0
		5	20.0	24	45.0	85.0	85.0
		6	15.0	18.4	30.0	60.0	66.0
Төв	Зуунмод	1	100.0	80	150.0	215.0	280.0
		2	90.0	72	120.0	185.0	250.0
		3	80.0	64	100.0	165.0	220.0
		4	70.0	56	85.0	142.0	195.0
		5	60.0	48	70.0	115.0	148.0
		6	50.0	40	60.0	84.0	116.0
		7	40.0	32	52.0	64.0	80.0
		8	31.0	24.8	40.0	50.0	62.0
Өмнөговь	Даланзадгад	1	100.0	80	200.0	250.0	288.0
		2	90.0	72	184.0	225.0	254.0
		3	80.0	64	141.0	200.0	218.0
		4	70.0	56	107.0	182.0	186.0
		5	60.0	48	85.0	152.0	158.0
		6	50.0	40	65.0	125.0	128.0
		7	40.0	32	50.0	95.0	100.0
		8	30.0	24	40.0	76.0	85.0
		9	20.0	16	30.0	55.0	64.0
Өмнөговь	Ханбогд	1	75.0	60	140.0	155.0	185.0
		2	60.0	48	120.0	125.0	150.0
		3	52.0	41.6	100.0	105.0	120.0
		4	45.0	36	80.0	90.0	100.0

Өмнөговь	Цогтцэций	1	75.0	60	150.0	155.0	185.0
		2	65.0	52	127.0	125.0	150.0
		3	55.0	44	105.0	105.0	120.0
		4	45.0	36	90.0	90.0	100.0
Увс	Улаангом	1	110.0	88	200.0	220.0	225.0
		2	95.0	76	180.0	200.0	205.0
		3	85.0	68	160.0	180.0	190.0
		4	73.0	58.4	140.0	160.0	166.0
		5	65.0	52	120.0	140.0	142.0
		6	50.0	40	100.0	120.0	125.0
		7	40.0	32	80.0	100.0	105.0
		8	35.0	28	60.0	80.0	85.0
Өвөрхангай	Арвайхээр	1	125.0	100	130.0	180.0	222.0
		2	115.0	92	120.0	162.0	205.0
		3	105.0	84	100.0	140.0	188.0
		4	95.0	76	90.0	120.0	166.0
		5	85.0	68	85.0	100.0	140.0
		6	75.0	60	80.0	85.0	120.0
		7	70.0	56	75.0	80.0	100.0
		8	65.0	52	70.0	75.0	85.0
		9	60.0	48	65.0	70.0	75.0
Өвөрхангай	Хархорин	1	55.0	44	115.0	140.0	160.0
		2	43.0	34.4	95.0	120.0	140.0
		3	35.0	28	85.0	100.0	120.0
		4	30.0	24	75.0	80.0	100.0
		5	22.0	17.6	60.0	60.0	85.0
		6	15.0	12	50.0	45.0	65.0
Завхан	Улиастай	1	100.0	80	110.0	120.0	125.0
		2	80.0	72	100.0	105.0	110.0
		3	60.0	64	90.0	95.0	100.0
		4	50.0	58.4	85.0	90.0	95.0
		5	45.0	44.8	72.0	85.0	90.0
		6	40.0	34.4	55.0	70.0	86.0
		7	35.0	26.4	42.0	62.0	76.0
		8	25.0	20	32.0	45.0	60.0
Завхан	Тосонцэнгэл	1	55.0	44	58.0	72.0	90.0
		2	45.0	36	45.0	56.0	70.0
		3	36.0	28.8	33.0	41.0	52.0
		4	25.0	20	26.0	32.0	40.0
		5	20.0	16	20.0	25.0	30.0

ТАЙЛБАР: Газрын тухай хуулийн 12.3-т заасан эдэлбэр газрын хил заасгийн гадна байршилтай дээрх зориулалтын газрын суурь үнэлгээг тухайн хот, тосгон бусад суурины газрын хамаарах зориулалтын хамгийн бага суурь үнэлгээгээр тооцно. Харин хадлан, тариалангийн зориулалттай газрын үнэлгээг хөдөө аж ахуйн тойрогт хамааруулан тооцно.

- **“Гэр бүлийн хамтын хэрэгцээ”** гэдэгт Газрын тухай хуулийн 29.1-т заасан газар;
- **“Төсөвт байгууллагын албан хэрэгцээ”** гэдэгт улс, орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг төрийн байгууллага, бүх шатны сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллага, номын сан, биеийн тамир спорт, соёл, урлагийн байгууллага, тэдгээрийн барилга байгууламж, оффисын газар;
- **“ХАА-н үйлдвэрлэл”** гэдэгт эрчимжсэн мал аж ахуйн болон хөдөө аж ахуйн зориулалттай барилга байгууламж, хүлэмжийн аж ахуй, газар дээрх, доорх зоорь, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн цогцолбор газар, бэлчээр дэх уст цэг, үтрэм, хүлэмж, дарлага, мал эмнэлгийн үйлчилгээний цэг, ХАА-н машин, механизмын хашаа, тэжээл, бордооны агуулах, усалгааны зориулалттай байгууламж;
- **“ХАА-гаас бусад үйлдвэрлэл”** гэдэгт хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэл, бүх төрлийн ашигт малтмалын ашиглалт явуулж буй болон үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж, нөөц газар, аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн байгууламж барих газар, уул уурхайн тэсэрч дэлбэрэх бодисын агуулах;
- **“Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад”** гэдэгт дээр дурдсан зориулалтаас бусад бүх зориулалт.

Төсөл

Засгийн газрын 2026 оны ... дугаар
тогтоолын 5 дугаар хавсралт

БУСАД СУМЫН ГАЗРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЗЭРЭГЛЭЛ /БҮС/, 1 ГА ГАЗРЫН СУУРЬ ҮНЭЛГЭЭ

Аймаг, сумын нэр		Бүсийн дугаар	Хот, тосгон бусад суурины эдэлбэр газрын үнэлгээний зэрэглэл /бүс/, зориулалт, 1 га газрын суурь үнэлгээ (сая.төг).					Хот, тосгон бусад суурины эдэлбэрийн гадна газрын үнэлгээний зэрэглэл /бүс/, зориулалт, 1 га газрын суурь үнэлгээ (сая.төг).				
Аймаг	Сум		Гэр бүлийн хэрэгцээ	Төсөвт байгууллага /зөвхөн албан хэрэгцээнд/	ХАА үйлдвэрлэл	ХАА-аас бусад үйлдвэрлэл	Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад	Гэр бүлийн хэрэгцээ	Төсөвт байгууллага /зөвхөн албан хэрэгцээнд/	ХАА үйлдвэрлэл	ХАА-аас бусад үйлдвэрлэл	Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад
Баян-Өлгий	Бугат	1	18.5	16.0	16.0	20.0	25.0	16.0	14.0	16.0	18.0	20.0
Дархан-Уул	Хонгор	1	18.0	18.0	18.0	20.5	25.5	16.0	14.0	18.0	19.5	20.0
	Орхон	1	18.0	18.0	18.0	20.5	25.5	16.0	14.0	18.0	19.5	20.0
Дорнод	Баянтүмэн	1	18.5	15.5	18.0	22.5	25.5	16.0	14.0	15.0	18.0	20.0
Завхан	Алдархаан	1	18.5	15.5	18.0	22.0	25.0	16.0	14.0	18.0	21.0	20.0
Орхон	Жаргалант	1	20.5	18.5	18.5	25.5	30.5	18.0	16.0	18.5	22.5	25.0
Төв	Алтанбулаг	1	20.0	18.0	18.0	25.0	30.0	18.0	16.0	16.0	20.0	25.0
	Аргалант	1	18.0	18.0	16.0	25.0	30.0	17.0	16.0	14.0	20.0	25.0
	Баянчандмань	1	18.0	18.0	16.0	25.0	30.0	16.5	16.0	14.0	20.0	25.0
	Батсүмбэр	1	18.0	18.0	16.0	25.0	30.0	16.5	16.0	14.0	20.0	25.0
	Эрдэнэ	1	18.0	18.0	16.0	20.0	23.0	16.5	16.0	14.0	18.0	20.0
	Сэргэлэн	1	18.0	18.0	16.0	22.0	25.0	17.0	16.0	18.0	20.0	25.0
Ховд	Буянт	1	16.0	14.0	18.0	20.0	23.0	15.0	13.0	16.0	18.0	21.0
	Ховд	1	16.0	14.0	18.0	20.0	23.0	15.0	13.0	16.0	18.0	21.0
Хөвсгөл	Түнэл	1	18.0	16.0	16.0	20.0	22.0	16.0	14.0	14.0	18.0	20.0
Бусад сумдын												
-	Бусад сумд	1	16.0	14.0	14.0	18.0	25.0	14.0	12.0	12.0	16.0	20.0

ТАЙЛБАР: Газрын тухай хуулийн 12.3-т заасан эдэлбэр газрын хил заасгийн гадна байршилтай хадлан, тариалангийн зориулалттай газрын үнэлгээг хөдөө аж ахуйн тойрогт хамааруулан тооцно.

- “Гэр бүлийн хамтын хэрэгцээ” гэдэгт Газрын тухай хуулийн 29.1-т заасан газар;

- **“Төсөвт байгууллагын албан хэрэгцээ”** гэдэгт улс, орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг төрийн байгууллага, бүх шатны сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллага, номын сан, биеийн тамир спорт, соёл, урлагийн байгууллага, тэдгээрийн барилга байгууламж, оффисын газар;
- **“ХАА-н үйлдвэрлэл”** гэдэгт эрчимжсэн мал аж ахуйн болон хөдөө аж ахуйн зориулалттай барилга байгууламж, хүлэмжийн аж ахуй, газар дээрх, доорх зоорь, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн цогцолбор газар, бэлчээр дэх уст цэг, үтрэм, хүлэмж, дарлага, мал эмнэлгийн үйлчилгээний цэг, ХАА-н машин, механизмын хашаа, тэжээл, бордооны агуулах, усалгааны зориулалттай байгууламж;
- **“ХАА-гаас бусад үйлдвэрлэл”** гэдэгт хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэл, бүх төрлийн ашигт малтмалын ашиглалт явуулж буй болон үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж, нөөц газар, аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн байгууламж барих газар, уул уурхайн тэсэрч дэлбэрэх бодисын агуулах;
- **“Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад”** гэдэгт дээр дурдсан зориулалтаас бусад бүх зориулалт.

Төсөл
Засгийн газрын 2026 оны ... дугаар
тогтоолын 6 дугаар хавсралт

ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН 1 ГА ГАЗРЫН СУУРЬ ҮНЭЛГЭЭ

№	Чөлөөт бүсийн нэр	1 га газрын суурь үнэлгээ (газар ашиглах зориулалтаар)	
		Худалдаа, бүх төрлийн үйлчилгээ (сая.төг)	Хөдөө аж ахуйгаас бусад үйлдвэрлэл (сая.төг)
1	Алтанбулаг	150.0	100.0
2	Замын-Үүд	200.0	150.0
3	Цагааннуур	25.0	18.0
4	Хөшгийн хөндий	250.0	200.0

Төсөл
Засгийн газрын 2026 оны ... дугаар
тогтоолын 7 дугаар хавсралт

ХОТУУДЫН ГАЗРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЗЭРЭГЛЭЛ /БҮС/, 1 ГА ГАЗРЫН СУУРЬ ҮНЭЛГЭЭ

Хотуудын нэр	Бүсийн дугаар	Хот, тосгон бусад суурины газрын үнэлгээний зэрэглэл /бүс/, зориулалт, 1 га газрын суурь үнэлгээ (сая.төг).				
		Гэр бүлийн хэрэгцээ	Төсөвт байгууллага /зөвхөн албан хэрэгцээнд/	ХАА үйлдвэрлэл	ХАА-аас бусад үйлдвэрлэл	Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад
Хүннү хот	1	110.0	85.0	200.0	250.0	300.0
	2	100.0	80.0	180.0	225.0	280.0
	3	95.0	75.0	160.0	200.0	260.0
	4	90.0	70.0	140.0	175.0	245.0
	5	85.0	65.0	120.0	150.0	220.0
Хархорум хот	1	80.0	55.0	120.0	180.0	200.0
	2	72.0	50.0	100.0	150.0	180.0
	3	65.0	45.0	85.0	125.0	155.0
	4	55.0	40.0	70.0	100.0	130.0
	5	45.0	35.0	55.0	85.0	100.0
	6	35.0	30.0	45.0	60.0	90.0

ТАЙЛБАР: Газрын тухай хуулийн 12.3-т заасан эдэлбэр газрын хил заасгийн гадна байршилтай хадлан, тариалангийн зориулалттай газрын үнэлгээг хөдөө аж ахуйн тойрогт хамааруулан тооцно.

- **“Гэр бүлийн хамтын хэрэгцээ”** гэдэгт Газрын тухай хуулийн 29.1-т заасан газар;

- **“Төсөвт байгууллагын албан хэрэгцээ”** гэдэгт улс, орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг төрийн байгууллага, бүх шатны сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллага, номын сан, биеийн тамир спорт, соёл, урлагийн байгууллага, тэдгээрийн барилга байгууламж, оффисын газар;

- **“ХАА-н үйлдвэрлэл”** гэдэгт эрчимжсэн мал аж ахуйн болон хөдөө аж ахуйн зориулалттай барилга байгууламж, хүлэмжийн аж ахуй, газар дээрх, доорх зоорь, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн цогцолбор газар, бэлчээр дэх уст цэг, үтрэм, хүлэмж, дарлага, мал эмнэлгийн үйлчилгээний цэг, ХАА-н машин, механизмын хашаа, тэжээл, бордооны агуулах, усалгааны зориулалттай байгууламж;

- **“ХАА-гаас бусад үйлдвэрлэл”** гэдэгт хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэл, бүх төрлийн ашигт малтмалын ашиглалт явуулж буй болон үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж, нөөц газар, аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн байгууламж барих газар, уул уурхайн тэсэрч дэлбэрэх бодисын агуулах;

- **“Худалдаа бүх төрлийн үйлчилгээ, бусад”** гэдэгт дээр дурдсан зориулалтаас бусад бүх зориулалт.

Төсөл
Засгийн газрын 2026 оны ... дугаар
тогтоолын 8 дугаар хавсралт

Ангилал		Газрын төлбөр	
		Хэмжих нэгж	Төлбөр (төгрөгөөр)
Авто замын газар	Улсын чанартай авто зам	км	5,000.0
	Орон нутгийн чанартай авто зам	км	2,500.0
	Аж ахуйн нэгж байгууллагын дотоодын	км	4,500.0
	Олон улсын чанартай авто зам	км	7,500.0
Төмөр замын газар	Төмөр замын зурвас газар	км	7,500.0
Шугам, сүлжээний газар	Мэдээлэл холбооны шугам сүлжээний газар	км	7,500.0
	Эрчим хүчний шугам сүлжээний газар	км	7,500.0
	Хийн хоолой	км	7,500.0
	Дулаан, цэвэр бохир усны шугам	км	7,500.0

Тайлбар: Зам, шугам сүлжээний газрын суурь үнэлгээг хөдөө аж ахуйн болон хот, тосгон бусад суурины газрын аль тойрог, зэрэглэлд хамаарч байгаагаас шалтгаалан тодорхойлно.

---o0o---